

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 694/2016-62

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudkyne Ivetty Macejkovej (sudkyňa spravodajkyňa) v konaní o sťažnosti [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], právne zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Hnátom, Guothova 20, Bratislava, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (následne vedenom pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014), takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (následne vedenom pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014) porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré mu je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. [REDACTED] [REDACTED] p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 296,44 € (slovom dvestodevät'desiatšesť eur a štyridsaťštyri centov), ktorú je Krajský súd v Bratislave p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ľubomíra Hnáta, Guothova 20, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 104/2008.

2. Sťažovateľ v odôvodnení svojej sťažnosti k skutkovému stavu uviedol:

«Rozsudkom zo dňa 01.12.1999, sp. zn. 9C 393/96 zaviazal Okresný súd Bratislava IV. odporcu v II rade, t j. [REDACTED], [REDACTED], bytom [REDACTED], aby zaplatil navrhovateľovi, t. j. [REDACTED], bytom [REDACTED], zast. [REDACTED] sumu 230.000,- Sk so 17,6% úrokom od 24.09.1996 do zaplattenia a trovy konania 33.010,- Sk na adresu [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „Rozsudok“).

Proti Rozsudku podal navrhovateľ ([REDACTED]) odvolanie zo dňa 16.02.2000, doručenému Okresnému súdu Bratislava IV dňa 24.02.2000.

Krajský súd v Bratislave svojim uznesením č.k. 12Co 131/01-72 zo dňa 06.06.2001 rozhodol, že rozsudok prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Okresný súd Bratislava IV svojim rozsudkom sp. zn. 9C 393/1996 zo dňa 10.10.2006 rozhodol, že odporca v prvom rade, t.j. [REDACTED], [REDACTED], zastúpený JUDr. Ľubomírom Hnátom, advokátom... a odporca v druhom rade... sú povinní zaplatiť navrhovateľovi sumu 230.000,-Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 24.09.1996 do zaplatenia a trovy konania 49.908,- Sk všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti Rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 9C 393/1996 zo dňa 10.10.2006 podal právny zástupca odporcu v prvom rade, t.j. JUDr. Ľubomír Hnát, odvolanie.

Krajský súd v Bratislave svojim uznesením sp. zn. 2Co 104/2008 rozhodol o odmietnutí odvolania odporcu v prvom rade, t.j. o odmietnutí odvolania JUDr. Ľubomíra Hnáta.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co 104/2008 podal právny zástupca odporcu v prvom rade, t.j. JUDr. Ľubomír Hnát dovolanie zo dňa 16.03.2010.

Najvyšší súd SR svojim uznesením sp. zn. 4 Cdo 199/2010 zo dňa 27.02.2012 rozhodol, že uznesenie krajského súdu v Bratislave z 25.012010 sp. zn. 2Cdo 104/2008 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.»

3. K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 104/2008 sťažovateľ v sťažnosti v podstatnom uviedol:

„K porušeniu mojich ústavných práv došlo najmä tým, že Krajský súd v Bratislave nekonal v zmysle § 6 O.s.p. tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

...

Vec nie je podľa môjho názoru právne ani fakticky zložitá, o čom svedčí stabilizovaná judikatúra a prax všeobecných súdov v tejto oblasti. Dovoľujem si poukázať

na skutočnosť, že v konaní som produkoval potrebné dôkazy a postupoval som súčinnosťne a aktívne.

...

V mojom prípade je predmetná vec (vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy) prejednávaná (resp. neprejednávaná) všeobecnými súdmi Slovenskej republiky od roku 1999 (cca 16 rokov). Do podania tejto ústavnej sťažnosti nebolo orgánom s právomocou vo veci konať právoplatne rozhodnuté.

Vzhľadom na vyššie uvedené som tohto názoru, že doba, počas ktorej sa vedie predmetné konanie je aj vzhľadom na povahu a účel dotknutých ústavných práv neprimerane dlhá.

Som toho právneho názoru, že najmä nečinnosťou Krajského súdu v Bratislave došlo k porušeniu mojich ústavných práv zaručených v článku 48 ods. 2 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. V posudzovanom prípade aktívnej činnosti súdu nebránila žiadna zákonná prekážka.“

4. Pokiaľ ide o sťažovateľom požadovanú výšku primeraného finančného zadostučinenia, sťažovateľ uviedol:

„V súlade s § 50 ods. 3 z. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov sa domáham aj primeraného finančného zadostučinenia vo výške 3.000 EUR (slovom tritisíc euro) z dôvodov, že postupom Krajského súdu v Bratislave došlo a stále dochádza k závažnému porušovaniu mojich ústavných práv, vrátane práva na plnohodnotný a kvalitný rodinný život. Výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy odôvodňujem s ohľadom na zistené obdobie nečinnosti Krajského súdu v Bratislave a na vyššie uvedené kritériá riešenia namietaného porušenia mojich základných práv, vyplývajúcich z obsahu spisu sp. zn. 2 Cdo 104/2008. Navrhujem zohľadniť aj tú skutočnosť, že o prieťahy v konaní som sa žiadnym spôsobom nepričinil, ale naopak vyvinul som všetko z mojej strany možné úsilie, aby konanie súdu mohlo byť účelné, efektívne a bez prieťahov.“

5. Sťažovateľ v závere sťažnosti navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2Co 104/2008 porušené bolo.

Krajskému súdu v Bratislave sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod 2Co 104/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3.000,00 EUR (slovom tritisíc euro), ktorú je mu Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 296,44 EUR (slovom dvestodeväťdesiatšesť eur a štyridsaťštyri centov) na účet jeho advokáta JUDr. Ľubomíra Hnáta, Guothova 20, Bratislava, vedeného v Slovenskej sporiteľni, a .s. v skratke SLSP, a.s., č.ú. [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

6. Vychádzajúc z uvedeného, ako aj z obsahu príslušných súdnych spisov (bližšie pozri časť III tohto nálezu) možno v záujme prehľadnosti a zrozumiteľnosti už na tomto mieste zhrnúť tieto skutočnosti:

V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C 393/1996 okresný súd prvýkrát rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 C 393/1996 z 1. decembra 1999.

O odvolaní proti tomuto v poradí prvému rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 393/1996 z 1. decembra 1999 rozhodol krajský súd uznesením č. k. 12 Co 131/01-72 zo 6. júna 2001 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľ svojou sťažnosťou nenamietal nečinnosť krajského súdu v konaní o odvolaní proti v poradí prvému rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 393/96 z 1. decembra 1999, t. j. sťažovateľ nenamietal nečinnosť krajského súdu v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 12 Co 131/01.

V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 393/1996 okresný súd následne opätovne rozhodol v poradí druhým rozsudkom č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006.

O odvolaní proti tomuto v poradí druhému rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 rozhodol krajský súd prvýkrát uznesením č. k. 2 Co 104/2008-199 z 25. januára 2010, ktorým odvolanie sťažovateľa zamietol.

Na základe dovolania podaného sťažovateľom následne Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 4 Cdo 199/2010 z 27. februára 2012 zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 2 Co 104/2008-199 z 25. januára 2010 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, aby opätovne rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006.

Krajský súd následne uznesením č. k. 2 Co 96/2012-250, 2 Co 33/2014 z 29. apríla 2016 zrušil v poradí druhý rozsudok okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ svojou sťažnosťou (doručenou ústavnému súdu 27. októbra 2015) namietal nečinnosť krajského súdu v konaní o odvolaní proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006, t. j. sťažovateľ namietal nečinnosť krajského súdu v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (následne po kasačnom rozhodnutí dovolacieho súdu vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014).

7. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 694/2016-20 z 18. októbra 2016 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (následne vedenom pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014).

8. Ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval predsedu krajského súdu, aby sa vyjadril k prijatej sťažnosti a oznámil, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

9. Predseda krajského súdu na výzvu ústavného súdu reagoval podaním z 13. decembra 2016, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 21. decembra 2016. Vo svojom vyjadrení predseda krajského súdu vo vzťahu k postupu krajského súdu po rozhodnutí najvyššieho súdu o dovolaní na základe vyjadrenia JUDr. Márie Hajdínovej, predsedníčky senátu 2 Co, uviedol:

«Na úvod považovala menovaná predsedníčka senátu 2Co za povinnosť vysvetliť, že členom senátu, ktorý rozhodoval vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Co/l 04/2008 nebola, z ktorého dôvodu sa nevedela vyjadriť k ústavnej sťažnosti v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 2Co/104/2008; podľa sťažovateľa jeho ústavne práva boli porušené práve a len v danom konaní.

Vo vzťahu ku konaniu vedenom na Krajskom súde v Bratislave vedenom pod sp. zn. 2Co/96/2012, sp. zn. 2Co/33/2014, predsedníčka senátu 2Co uviedla: Žalobca [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti žalovaným: [REDAKOVANÉ], podnikajúci do 14. 06. 2014 pod obchodným názvom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], II. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], sa domáhal zaplata sumy 7.634,60 € (230.000,-- Sk) z titulu vrátenia plnenia z, podľa žalobcu, neplatnej kúpnopredajnej zmluvy zo dňa 16. 02. 1994, ktorú ale k dispozícii nemal, v konaní ju nepredložil; rovnako tak nebolo preukázané, či skutočne osobné motorové vozidlo zn. Škoda-Forman, EČV: BLD 03-47, číslo motora 1777914/781/135, číslo podvozku TMBCEA300P0760990, rok výroby 1993, ktoré malo byť predmetom kúpnej zmluvy, žalobca vydal vyšetrovateľovi PZ dňa 09. 08. 1996, a ak áno, čo sa s osobným motorovým vozidlom ďalej stalo; predovšetkým v tom zmysle, či nebolo žalobcovi vrátené. Hoci žalobca v žalobe medzi ďalšími dôkazmi označil zmluvu medzi predajnou organizáciou a predávajúcim o sprostredkovaní predaja ojazdeného osobného motorového automobilu, túto, tiež výzvu na vydanie vozidla zo dňa 28. 06. 1996, zápisnicu o vydaní veci zo dňa 09. 08. 1996, súdu (ale aj zápisnicu zo dňa 19. 01. 1996 o konfrontácii medzi svedkami [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vo veci Krajského úradu vyšetrovania PZ Bratislava ČVS: VP-34/94, technický preukaz vozidla, splnomocnenie zo dňa 10. 02. 1994, doklady o poskytnutí sumy 230.000,— Sk) v origináli, resp. v overenej kópii, nepredložil a súd ho na tento úkon nevyzval. Zo spisu nevyplýva, žeby žalovaní (teda aj

sťažovateľ) navrhli vykonať tieto dôkazy. Do rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 2Co/96/2012, sp. zn. 2Co/33/2014 (rozhodnutím v poradí tretím) dostatočne, nad akúkoľvek pochybnosť, nebolo preukázané, žeby kúpnopredajná zmluva bola neplatná, a teda bol predčasný záver o jej absolútnej neplatnosti, následne bol predčasný aj záver súdu prvej inštancie o úspešnosti žalobcu v celom rozsahu. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo ešte veľmi veľa sporných právnych skutočností, ktoré bránili rozhodnutiu vo veci samej, a teda bez odstránenia ich spornosti nebolo možné vo veci samej o nárokoch žalobcu rozhodnúť. Išlo pritom o veľmi rozsiahle dokazovanie presahujúce rámec odvolacieho konania. Konanie na odvolacom súde nenahrádzalo a nenahrádza konanie na súde prvej inštancie. Odvolaciemu súdu preto nezostalo nič iné, len uznesením sp. zn. 2Co/96/2012, sp. zn. 2Co/33/2014 zo dňa 29. 04. 2016 obidva napadnuté rozsudky súdu prvej inštancie (rozsudok v poradí druhý č. k. 9C/ 393/1996-164 zo dňa 10. 10. 2006 v znení opravného uznesenia č. k. 9C/393/1996-175 zo dňa 27. 04. 2007, doplňujúci rozsudok č. k. 9C/393/1996-180 zo dňa 31. 05. 2007) zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie spolu s vyslovením právneho názoru a vymedzením povinností, ktoré musí súd prvej inštancie splniť pred opätovným rozhodnutím vo veci samej.

V podrobnostiach d'alej JUDr. Mária Hajdínová, predsedníčka senátu 2Co odkázala na uznesenie odvolacieho súdu sp. zn. 2Co/96/2012, sp. zn. 2Co/33/2014 zo dňa 29. 04. 2016, (rozhodnutie odvolacieho súdu v poradí tretie), ktoré súčasne pripája. V danom štádiu odvolacieho konania nadväzne na podrobnosti uvádzané v uznesení odvolacieho súdu predsedníčka senátu 2Co tvrdí, že už išlo o vec právne a skutkovo náročnú. Rozsah dokazovania, ktoré bolo nevyhnutné pred rozhodnutím vo veci samej ešte vykonať, hlboko presahovalo rámec odvolacieho konania. Je notorieta, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nebol a aj po 01. 07. 2016 nie je prípustný riadny opravný prostriedok. Ak by aj odvolací súd vykonal rozsiahle dokazovanie a vo veci samej sám rozhodol, nahradil by konanie pred súdom prvej inštancie a rozhodnutie súdu prvej inštancie. Tým by odňal stranám sporu právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; predovšetkým možnosť strán sporu v riadnom opravnom konaní realizovať práva, ale aj povinnosti, uložené im procesným predpisom. V tomto smere potom ústavné právo strán

sporu, teda aj sťažovateľa, na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd musí ustúpiť právu na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Za dostatočné nepovažuje chovanie strán sporu (osobitne žalovaných, teda aj sťažovateľa), ktorí nevyužili práva a nedodržali povinnosti dané im predovšetkým ustanovením §101 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, platného a účinného v čase konania súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, podľa ktorého boli povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu. Predovšetkým nenavrhlí vykonať základný dôkaz danou kúpnopredajnou zmluvou, dôkaz o tom, čo sa skutočne dialo s predmetným osobným motorovým vozidlom odvtedy, či ho mal v držbe žalobca, od kedy do kedy, ale aj ďalšie dôkazy, pre vec podstatné a uvedené vyššie.

JUDr. Mária Hajdínová na doplnenie poukázala na to, že v senáte 2 Co pôsobí od roku 2011, ktorý vybavoval a vybavuje všetku agendu, patriacu do pôsobnosti senátov občiansko-právneho kolégia odvolacieho súdu, vybavoval a vybavuje veci podľa nápadu, majúc na zreteli osobitné zásady, ktoré sú súčasťou Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave, stanovujúce veci, v ktorých senát pri rozhodovaní musí zachovať osobitnú rýchlosť, výnimočnú rýchlosť, a teda ktoré musel a musí odvolací súd uprednostniť. Predmetná vec do týchto kategórií nepatrila. Senát 2Co, ale aj všetky ostatne senáty občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Bratislave, nestíhal vybavovať priebežný mesačný nápad, nieto ešte veci napadnuté skôr. Má za to, že rozhodnutie vo veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Co/96/2012, sp. zn. 2Co/33/2014 v roku 2016 bolo zapríčinené výlučne len z objektívnych dôvodov.

Tým, že odvolací súd rozhodol o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie (dňa 29. 04. 2016), bol odstránený stav právnej neistoty, k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov už nedochádzalo; tým skončilo aj možné porušovanie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. V tejto súvislosti odkazuje na ustálenú prax Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia vo

veciach vedených pod sp. zn. I. ÚS 161/2002, I. ÚS 22/2001, I. US 77/2002, I. ÚS 116/2002, I. ÚS 235/2003, IV. ÚS 215/2007, IV. ÚS 263/2008, III. ÚS 24/2004, III. US 224/2005, I. ÚS 29/2002, IV. ÚS 235/2005, IV. ÚS 43/2004, I. ÚS 6/2003, I. ÚS 116/2002, I. ÚS 86/2002, II. ÚS 73/2005, IV. 287/2009, I. ÚS 155/2007, I. ÚS 154/2003), z ktorej vyplýva, že podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Tento účel spravidla nie je možné dosiahnuť po právoplatnom skončení konania. Ústavný súd poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď porušenie namietaného práva ešte trvalo; mohlo dochádzať.

V petite ústavnej sťažnosti sa sťažovateľ domáhal ochrany len vo vzťahu ku konaniu vedenému na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Co/104/2008, hoci sa v texte ústavnej sťažnosti spomína aj konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Co/96/2012, sp. zn. 2Co/33/2014. Vo vzťahu k týmto konaniam sa ale sťažovateľ ochrany nedomáhal (ako to vyplýva z petitu ústavnej sťažnosti). Ústavný súd Slovenskej republiky je viazaný návrhom na začatie konania (ustanovenie § 20 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov; v ustanovení § 49 a nasl. tohto zákona nie je ustanovené inak). Na konanie sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ustanovenie § 31a ods. 1 zákona). V tejto časti vyjadrenia JUDr. Mária Hajdínová, predsedníčka senátu 2Co ešte uviedla, že predsedníčkou senátu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 12Co/131/2001 bola JUDr. Jana Baricová (na Krajskom súde v Bratislave v prejednávanej veci sp. zn. 12Co/131/2001 rozhodol rozhodnutím v poradí prvým), ktorá je na Ústavnom súde Slovenskej republiky predsedníčkou senátu III. ÚS 694/2016, a ktorý predmetnú ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie a prejednáva. Táto skutočnosť zakladala a zakladá dôvod na vylúčenie JUDr. Jany Baricovej v konaní pred ústavným súdom pre pomer k veci podľa ustanovenia § 27 zákona.

Zo všetkého vyššie uvedeného má JUDr. Mária Hajdínová, predsedníčka senátu 2Co za to, že Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 2Co/96/2012, sp. zn. 2Co/33/2014 zo dňa 29. 04. 2016, práva sťažovateľa neporušil.»

10. Predseda krajského súdu v podaní z 13. decembra 2016 zároveň uviedol, že netrvá na ústnom pojednávaní pred ústavným súdom.

11. Následne predseda krajského súdu v podaní z 28. decembra 2016, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 3. januára 2017, vo vzťahu k postupu krajského súdu pred rozhodnutím najvyššieho súdu o dovolaní na základe vyjadrenia JUDr. Dariny Kriváňovej, predsedníčky senátu 2 Co, uviedol:

«Predovšetkým poukázala na nedostatočné personálne obsadenie senátu 2Co v čase rozhodovania predmetnej veci, ako aj v predchádzajúcom období, počas ktorého nebol senát 2Co stabilizovaný a často sa menili členovia v senáte, a to formou dočasného pridelenia sudcov z okresných súdov (okrem iných napr. JUDr. Vaverčáková. JUDr. Gandelová, JUDr. Krajčo). V senáte bola zaradená JUDr. Mária Palenčárová, predsedníčka senátu, ktorá zastávala funkciu predsedníčky revíznej komisie a mala v senáte z toho dôvodu nižší počet pridelených vecí, ako ostatní sudcovia v tomto senáte. V senáte z tohto dôvodu znížený počet vecí nebol, senát bral plný nápad ako ostatné senáty a nápad bol delený vo väčšom rozsahu sudcom v tomto senáte oproti JUDr. Márii Palenčárovej.

V dobe rozhodovania predmetnej veci sp. zn. 2Co/104/2008 bol senát 2Co v zložení JUDr. Mária Palenčárová, JUDr. Darina Kriváňová a JUDr. Ayše Pružinec Erenová. Predmetnú vec vybavovala v senáte JUDr. Ayše Pružinec Erenová, ktorá zo senátu 2Co odišla na stáž na Najvyšší súd Slovenskej republiky, pričom mala nevybavených 144 súdnych spisov, čo bolo spôsobené najmä tým, že po jej odchode senát 2Co pracoval v dvojčlennom zložení (JUDr. Mária Palenčárová a JUDr. Darina Kriváňová). Počas stáže JUDr. Ayše Pružinec Erenovej nebol do senátu zaradený ďalší člen senátu, pre nedostatok sudcov na občiansko-právnom kolégiu Krajského súdu v Bratislave, čo bolo riešené na jednotlivých poradách opakovane. Následne JUDr. Mária Palenčárová odišla do dôchodku a senát nebol riadne obsadený, JUDr. Darina Kriváňová pracovala v senáte sama a brala celý nápad vecí.

Vec sp. zn. 2Co/l 04/2008 nebolo možné skôr vybaviť tiež z dôvodu, že JUDr. Darina Kriváňová ako predseda senátu sama predsedala JUDr. Ayše Pružinec Erenovej všetky veci (z dôvodu, že JUDr. Mária Palenčárová bola predsedníčka revíznej komisie a mala v senáte minimálny počet spisov a aj minimálne výkony z toho dôvodu).

Vzhľadom na uvedené objektívne dôvody, opätovne JUDr. Darina Kriváňová zdôraznila, že nebolo možné vec sp. zn. 2Co/104/2008 vybaviť bez prietahov z dôvodu nedostatku sudcov na občiansko-právnom kolégiu, častého striedania dočasne pridelených sudcov z okresných súdov v senáte 2Co, ktorí sa najskôr museli oboznámiť s odvolacou agendou a pre krátkosť doby ich pridelenia na nadriadený súd (Krajský súd v Bratislave) nestihli vybaviť zodpovedajúci počet spisov v senáte 2Co a následne boli spisy prerozdelené ďalšiemu sudcovi pridelenému do senátu 2Co, čo sa dlhú dobu opakovalo.

Je potrebné tiež poukázať na to, že senát 2Co vybavoval aj „prednostnú agendu,“ a to ako senát 20CoP poručenskú agendu, ktorú bolo potrebné vybavovať prednostne aj pokiaľ ide o predbežné (teraz neodkladné) opatrenia s prihliadnutím na zákonné lehoty v tejto agende.

Pokiaľ ide o ďalšie obdobie rozhodovania v predmetnej veci sp. zn. 2Co/104/2008. vyjadrenie predložila JUDr. Mária Hajdínová, predsedníčka senátu 2Co.

JUDr. Darina Kriváňová uviedla, že v období od 01. 10. 2013 do 30. 09. 2014 bola dočasne pridelená na výkon funkcie sudcu na Najvyšší súd Slovenskej republiky a po zaradení do senátu 2Co Krajského súdu v Bratislave od 01. 10. 2014 jej boli pridelené Dodatkami č. 10 a č. 11 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na rok 2014 spisy v počte 232, medzi ktorými sa nachádzali aj staršie nevybavené veci, a to z roku 2012, 2013, ako aj neskončené veci z roku 2014.

Vzhľadom na stav v súdnom oddelení 2Co, bol postup tunajšieho súdu ovplyvnený objektívnym stavom súdnych oddelení 2Co, 2CoD, 20CoP, 2CoPr, 2NcC a prednostným vybavovaním starších vecí a najmä vecí v poručenskej agende.

S prihliadnutím na uvedený stav v senáte 2Co nebolo v silách senátu predmetnú vec sp. zn. 2Co/104/2008 prejednať a rozhodnúť v primeranej lehote a osobne JUDr. Darina Kriváňová zastáva názor, že subjektívne nespôsobilá neprimeranú dĺžku uvedeného odvolacieho konania.»

12. Na vyjadrenia krajského súdu reagoval sťažovateľ svojím stanoviskom z 30. januára 2017, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 7. februára 2017. Sťažovateľ vo svojom stanovisku uviedol:

„K veci chcem uviesť, že v predmetnom konaní sa ani v súčasnosti nekoná. Vyjadrenia sudcov krajského súdu považujem za veľmi subjektívne, ktoré vôbec neberie ohľad na účastníkov konania. Spor na slovenských súdoch nie je skončený za obdobie dlhšie ako 20 rokov.“

13. Sťažovateľ v rámci svojho stanoviska taktiež oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu.

14. Ústavný súd upustil so súhlasom všetkých účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

18. Podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania môže ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustiť, ak od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

19. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

20. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

21. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

22. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

III.

23. Zo základného spisu okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 9 C 393/1996 a z príslušných zberných spisov krajského súdu vedených pod sp. zn. 2 Co 104/2008, sp. zn.

2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014 ústavný súd zistil tieto rozhodné skutočnosti týkajúce sa postupu krajského súdu v sťažovateľom namietanom konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (následne vedenom pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014):

Dňa 19. marca 2008 bol krajskému súdu predložený spis vedený na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 393/1996, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľa ako odporcu v prvom rade proti (v poradí druhému) rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 (v znení opravného uznesenia okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-175 z 27. apríla 2007 v spojení s doplňujúcim rozsudkom okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-180 z 31. mája 2007). Vec bola na krajskom súde zaevidovaná pod sp. zn. 2 Co 104/2008.

Dňa 25. januára 2010 krajský súd uznesením č. k. 2 Co 104/2008-199 odvolanie sťažovateľa odmietol.

Dňa 18. marca 2010 bolo okresnému súdu doručené dovolanie sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu č. k. 2 Co 104/2008-199 z 25. januára 2010.

Dňa 6. septembra 2010 bol najvyššiemu súdu predložený spis vedený na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 393/1996, aby rozhodol o dovolaní sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu č. k. 2 Co 104/2008-199 z 25. januára 2010. Vec bola na najvyššom súde zaevidovaná pod sp. zn. 4 Cdo 199/2010.

Dňa 27. februára 2012 najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 199/2010 zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 2 Co 104/2008-199 z 25. januára 2010 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 4. apríla 2012 bol krajskému súdu predložený spis vedený na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 393/1996, aby opäťovne rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 (v znení opravného uznesenia okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-175 z 27. apríla 2007 v spojení s doplňujúcim rozsudkom okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-180 z 31. mája 2007). Vec bola na krajskom súde zaevidovaná pod sp. zn. 2 Co 96/2012.

Dňa 27. apríla 2012 krajský súd listom požiadal najvyšší súd, aby mu zaslal uznesenie sp. zn. 4 Cdo 199/2010 z 27. februára 2012 v troch vyhotoveniach z dôvodu, že v spise sa nenachádzali uznesenia pre účastníkov konania.

Dňa 17. júla 2012 krajský súd listom opätovne požiadal najvyšší súd, aby mu zaslal uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 199/2010 z 27. februára 2012 v troch vyhotoveniach z dôvodu, že v spise sa nenachádzali uznesenia pre účastníkov konania.

Dňa 20. júla 2012 bol krajskému súdu doručený potrebný počet rovnopisov uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 199/2010 z 27. februára 2012.

Dňa 24. júla 2012, resp. 27. júla 2012 boli účastníkom konania doručené rovnopisy uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 199/2010 z 27. februára 2012.

Od 16. januára 2014 bol predmetný spis vedený na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 96/2012 zároveň vedený aj pod sp. zn. 2 Co 33/2014.

Dňa 20. januára 2014 krajský súd listom požiadal Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave o zaslanie spisu Krajského úradu vyšetrovania Policajného zboru v Bratislave ČVS: VP-34/1994.

Dňa 20. januára 2014 krajský súd požiadal Krajský dopravný inšpektorát v Bratislave (ďalej len „krajský dopravný inšpektorát“) o oznámenie všetkých vlastníkov, prevádzkovateľov osobného motorového vozidla.

Dňa 3. februára 2014 bola krajskému súdu doručená odpoveď krajského dopravného inšpektorátu.

Dňa 6. februára 2014 krajský súd požiadal Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave o oznámenie všetkých vlastníkov, prevádzkovateľov osobného motorového vozidla.

Dňa 14. februára 2014, resp. 19. februára 2014 boli krajskému súdu doručené odpovede Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave.

Dňa 3. marca 2014 krajský súd požiadal krajský dopravný inšpektorát o oznámenie všetkých držiteľov a vlastníkov osobného motorového vozidla.

Dňa 3. marca 2014 krajský súd požiadal [REDAKOVANÉ] – správkyniu konkurznej podstaty úpadcu [REDAKOVANÉ], o oznámenie, či úpadca poskytol protihodnotu za prepis (poskytnutie) osobného motorového vozidla.

Dňa 14. marca 2014 bola krajskému súdu doručená odpoveď krajského dopravného inšpektorátu.

Dňa 25. marca 2014 bola krajskému súdu doručená odpoveď [REDAKOVANÉ].

Dňa 22. júna 2015 krajský súd na žiadosť ústavného súdu zapožičal ústavnému súdu základný súdny spis okresného súdu, ako aj príslušné tri zberné spisy krajského súdu.

Dňa 3. júla 2015 boli krajskému súdu vrátené súdne spisy, ktoré zapožičal ústavnému súdu.

Dňa 29. apríla 2016 krajský súd uznesením č. k. 2 Co 96/2012-250, 2 Co 33/2014 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 (v znení opravného uznesenia okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-175 z 27. apríla 2007 v spojení s doplňujúcim rozsudkom okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-180 z 31. mája 2007) a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

IV.

24. V záujme prehľadnosti a zrozumiteľnosti považuje ústavný súd za vhodné na tomto mieste opätovne zhrnúť tieto skutočnosti:

V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 393/1996 okresný súd prvýkrát rozhodol rozsudkom sp. zn. 9 C 393/1996 z 1. decembra 1999.

O odvolaní proti tomuto v poradí prvému rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 393/1996 z 1. decembra 1999 rozhodol krajský súd uznesením č. k. 12 Co 131/01-72 zo 6. júna 2001 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Sťažovateľ svojou sťažnosťou nenamietal nečinnosť krajského súdu v konaní o odvolaní proti v poradí prvému rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 393/96 z 1. decembra 1999, t. j. sťažovateľ nenamietal nečinnosť krajského súdu v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 12 Co 131/01.

V konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 9 C 393/1996 okresný súd následne opätovne rozhodol v poradí druhým rozsudkom č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006.

O odvolaní proti tomuto v poradí druhému rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 rozhodol krajský súd prvýkrát uznesením č. k. 2 Co 104/2008-199 z 25. januára 2010, ktorým odvolanie sťažovateľa zamietol.

Na základe dovolania podaného sťažovateľom následne najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 199/2010 z 27. februára 2012 zrušil uznesenie krajského súdu č. k. 2 Co 104/2008-199 z 25. januára 2010 a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, aby opätovne rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006.

Krajský súd následne uznesením č. k. 2 Co 96/2012-250, 2 Co 33/2014 z 29. apríla 2016 zrušil v poradí druhý rozsudok okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ svojou sťažnosťou (doručenou ústavnému súdu 27. októbra 2015) namietal nečinnosť krajského súdu v konaní o odvolaní proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006, t. j. sťažovateľ namietal nečinnosť krajského súdu v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (následne po kasačnom rozhodnutí dovolacieho súdu vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014).

25. Podstatou sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nečinnosťou krajského súdu v konaní (o odvolaní proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006) vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (následne po kasačnom rozhodnutí najvyššieho súdu vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014), ktoré pred kasačným rozhodnutím najvyššieho súdu trvalo na krajskom súde takmer dva roky a po kasačnom rozhodnutí najvyššieho súdu trvalo toto konanie na krajskom súde ďalšie (približne) štyri roky, t. j. sťažovateľom napadnuté konanie vedené na krajskom súde trvalo celkovo takmer šesť rokov, a v čase, keď bola sťažovateľova sťažnosť doručená ústavnému súdu (27. október 2015), nebolo predmetné konanie na krajskom súde ukončené právoplatným rozhodnutím krajského súdu.

K výhradám krajského súdu k procesnému postupu ústavného súdu

26. Pred vlastným ústavným prieskumom ústavný súd považuje za potrebné sa aspoň v krátkosti vyjadriť k výhradám, ktoré vo svojom liste z 13. decembra 2016 vzniesol krajský súd k doterajšiemu procesnému postupu ústavného súdu v konaní o sťažnosti sťažovateľa:

27. Pokiaľ ide o výhradu krajského súdu, že „*V petite ústavnej sťažnosti sa sťažovateľ domáhal ochrany len vo vzťahu ku konaniu vedenému na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Co/104/2008, hoci sa v texte ústavnej sťažnosti spomína aj konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Co/96/2012, sp. zn. 2Co/33/2014*“, ústavný súd konštatuje, že konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (konanie o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 vedené na krajskom súde pred rozhodnutím najvyššieho súdu o dovolaní) a konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 20 Co 33/2014 (konanie o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 vedené na krajskom súde po rozhodnutí najvyššieho súdu o dovolaní) je vychádzajúc z ústavným súdom konštantne presadzovanej materiálnej ochrany ústavnosti nutné hodnotiť materiálne ako to isté konanie, keďže v oboch týchto konaniach (aj keď formálne označených inými spisovými značkami) ide o rozhodovanie o stále tom istom odvolaní sťažovateľa proti tomu istému rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 (m. m. I. ÚS 404/2014).

V tejto súvislosti ústavný súd zároveň pripomína, že aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) podľa svojej konštantnej judikatúry posudzuje konanie ako jeden celok a prístup, pri ktorom sa neposudzuje konanie ako jeden celok, resp. sa neposudzuje celková dĺžka konania, považuje ESLP za príliš formalistický, ktorý nie je v súlade so zárukami čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri napr. rozsudok ESLP vo veci Špatka proti Slovenskej republike z 15. 12. 2009, rozsudok ESLP vo veci A. R. spol. s r. o. proti Slovenskej republike z 9. 2. 2010, rozsudok ESLP vo veci Zarembová proti Slovenskej republike z 23. 11. 2010, rozsudok ESLP vo veci Sirotňák proti Slovenskej republike z 21. 12. 2010, rozsudok ESLP vo veci Bubláková proti Slovenskej republike z 15. 2. 2011, rozsudok ESLP vo veci Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016 a i.).

28. Pokiaľ ide o výhradu krajského súdu, že „*Tým, že odvolací súd rozhodol o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie (dňa 29. 04. 2016), bol odstránený stav právnej neistoty, k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov už nedochádzalo; tým skončilo aj možné porušovanie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote*“, ústavný súd konštatuje, že v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu sa ochrana základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany (t. j. v čase podania ústavnej sťažnosti) porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú. Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci, pričom k odstráneniu právnej neistoty dochádza právoplatným rozhodnutím vo veci.

Z uvedeného vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa by bolo možné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, ak by bola podaná až po odstránení stavu právnej neistoty, avšak sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 27. októbra 2015 a krajský súd stav právnej neistoty odstránil až 29. apríla 2016.

29. Napokon krajský súd v liste z 13. decembra 2016 uviedol:

„... JUDr. Mária Hajdínová, predsedníčka senátu 2Co ešte uviedla, že predsedníčkou senátu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 12Co/131/2001 bola JUDr. Jana Baricová (na Krajskom súde v Bratislave v prejednávanej veci sp. zn. 12Co/131/2001 rozhodol rozhodnutím v poradí prvým), ktorá je na Ústavnom súde Slovenskej republiky predsedníčkou senátu III. ÚS 694/2016, a ktorý predmetnú ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie a prejednáva. Táto skutočnosť zakladala a zakladá dôvod na vylúčenie JUDr. Jany Baricovej v konaní pred ústavným súdom pre pomer k veci podľa ustanovenia § 27 zákona.“

Vzhľadom na to, že predseda krajského súdu len informoval o názore JUDr. Márie Hajdínovej o možnom dôvode vylúčenia sudkyne ústavného súdu Jany Baricovej, avšak on sám námietku predpojatosti sudkyne Jany Baricovej nevzniesol, ústavný súd len pre

úplnosť v rámci tohto rozhodnutia konštatuje, že sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová nemá pomer k veci, ktorý by mohol byť dôvodom jej vylúčenia vo veci sťažnosti sťažovateľa, keďže predmetom ústavného prieskumu v tomto konaní je postup krajského súdu v konaní o odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 (t. j. postup krajského súdu v konaní o odvolaní proti v poradí druhému rozsudku okresného súdu), pričom v tomto ústavným súdom preskúvanom konaní krajského súdu (vedenom pod sp. zn. sp. zn. 2 Co 104/2008, následne vedenom pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014) nebola sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová činná.

Sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová bola činná v konaní krajského súdu o odvolaní proti v poradí prvému rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 9 C 393/96 z 1. decembra 1999, ktoré bolo na krajskom súde vedené pod sp. zn. 12 Co 131/01, v rámci ktorého krajský súd uznesením č. k. 12 Co 131/01-72 zo 6. júna 2001 rozhodol, že rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 12 Co 131/01 o odvolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 C 393/96 z 1. decembra 1999 nebolo sťažovateľom napadnuté na ústavnom súde, a preto ani nie je predmetom ústavného prieskumu v rámci konania o sťažnosti sťažovateľa.

Z uvedeného bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že sudkyňa ústavného súdu Jana Baricová nemala pomer k veci, ktorý by bola v zmysle § 27 zákona o ústavnom súde povinná oznámiť ako dôvod svojho vylúčenia vo veci sťažnosti sťažovateľa.

Vlastný ústavný prieskum

30. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

31. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 305/2010).

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, resp. od 1. júla 2016 vyplýva z čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v konaní postupovali tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádzali zbytočným priet'ahom, konali hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Táto povinnosť vyplýva tiež z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, resp. od 1. júla 2016 vyplýva tiež z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

32. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov, resp. od 1. júla 2016 podľa § 179 ods. 1 CSP súd vedie pojednávanie tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona.

Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť, pričom ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie, resp. od 1. júla 2016 táto povinnosť vyplýva z § 183 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

33. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02 a iné) zohľadňoval tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníkov súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov (I. ÚS 19/00). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

33.1 Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitosť veci, predmetom konania vedeného na krajskom súde bolo rozhodovanie o uložení povinnosti žalovanému v I. rade (sťažovateľovi) a žalovanému II. rade zaplatiť sumu 7 634,60 € (230 000 Sk) z titulu vrátenia plnenia z podľa žalobcu neplatnej kúpno predajnej zmluvy. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov, a teda sa nevymyká bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Rozhodovanie v napadnutom konaní môže predstavovať určitý stupeň skutkovej náročnosti, avšak doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub faktickej zložitosti prerokovávanej veci.

33.2 Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by v súvislosti s doterajšou dĺžkou napadnutého konania bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa. V súhrne možno správanie sťažovateľa hodnotiť ako súčinnosť, ktoré neprispelo žiadnym spôsobom k predĺženiu doterajšej dĺžky napadnutého konania. Sťažovateľovi teda nemožno vyčítať žiaden podiel na nečinnosti krajského súdu.

33.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu v napadnutom konaní o odvolaní a konštatuje, že súdne konanie, ktoré na jednom stupni (obzvlášť ak ide o konanie o odvolaní) trvá tak dlho, ako to je v danej veci [pred kasačným rozhodnutím najvyššieho súdu trvalo konanie o predmetnom odvolaní na krajskom súde takmer dva roky a po kasačnom rozhodnutí najvyššieho súdu trvalo toto konanie na krajskom súde ďalšie (približne) štyri roky, t. j. sťažovateľom napadnuté konanie vedené na krajskom súde trvalo celkovo takmer šesť rokov], možno už len na základe posúdenia tohto neprimeraného obdobia považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Takáto zdĺhavosť konania totiž v princípe predlžuje stav právnej neistoty dotknutej osoby do tej miery, že sa jej právo na súdnu ochranu stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate (m. m. I. ÚS 66/03, II. ÚS 367/2013).

Ústavný súd posudzoval obdobia nečinnosti krajského súdu, v ktorých neboli vykonané žiadne úkony, pričom ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľom napadnutý postup krajského súdu v posudzovanom konaní nesvedčí o tom, že by krajský súd v danej veci svoju činnosť organizoval tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Ústavný súd zistil viacero období, v ktorých došlo k zbytočným priesťahom v dôsledku nečinnosti krajského súdu v konaní o odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006, a to v celkovej dĺžke približne 54 mesiacov, pričom konkrétne išlo tieto obdobia nečinnosti:

a) V konaní o odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 104/2008:

- obdobie od 19. marca 2008 do 25. januára 2010, t. j. približne 22 mesiacov (obdobie od predloženia predmetného spisu krajskému súde na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti predmetnému rozsudku okresného súdu do rozhodnutia krajského súdu o odvolaní, v priebehu tohto obdobia krajský súd nevykonával žiadne úkony).

b) V konaní o odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 393/1996-164 z 10. októbra 2006 vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014:

- obdobie od 27. júla 2012 do 20. januára 2014, t. j. približne 18 mesiacov (obdobie od doručenia rovnopisov rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní účastníkom konania do vyžiadania spisu od Krajského riaditeľstva Policajného zboru Bratislava, v priebehu tohto obdobia krajský súd nevykonával žiadne úkony),

- obdobie od 25. marca 2014 do 22. júna 2015, t. j. približne 15 mesiacov (obdobie od doručenia odpovede [REDAKOVANÉ], správkyne konkurznej podstaty, do zapožičania spisu ústavnému súdu, v priebehu tohto obdobia krajský súd nevykonával žiadne úkony),

- obdobie od 3. júla 2015 do 29. apríla 2016, t. j. približne 9 mesiacov (obdobie od vrátenia spisu krajskému súdu ústavným súdom do rozhodnutia krajského súdu o odvolaní, v priebehu tohto obdobia krajský súd nevykonával žiadne úkony).

Pokiaľ ide o obranu krajského súdu, že na celkovú dĺžku konania a sťažovateľom namietanú nečinnosť krajského súdu malo vplyv hlavne to, že vo veci došlo opakovane k zmene zákonného sudcu, resp. zloženia príslušného senátu, ako aj to, že krajský súd nestíhal vybavovať nápad vecí, ústavný súd konštatuje, že viacnásobná zmena osoby zákonného sudcu v súdnom konaní nemôže byť pripočítaná na ťarchu účastníka konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil (m. m. I. ÚS 508/2015, I. ÚS 527/2015). Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní. Ústavný súd neposudzuje, či ku zbytočným priet'ahom v konaní došlo v dôsledku nedostatočného personálneho obsadenia súdu a následného veľkého počtu vecí pripadajúcich na sudcu alebo v dôsledku subjektívnych príčin na strane sudcu a vedenia súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 totiž zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Ústavný súd v tejto súvislosti zároveň zdôrazňuje, že nečinnosť súdu bez existencie akýchkoľvek zákonných dôvodov (teda bez existencie zákonnej prekážky brániacej vo vykonávaní procesných úkonov) je potrebné považovať za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné.

34. Vzhľadom na uvedené ústavný súd, berúc do úvahy celý doterajší priebeh namietaného konania, konštatuje, že nečinnosťou krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 104/2008 (následne po kasačnom rozhodnutí najvyššieho súdu vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 2 Co 96/2012 a sp. zn. 2 Co 33/2014) došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu s'ťažovateľom označených práv. Ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva s'ťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 1.

35. Ústavný súd neprikázal krajskému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov, keďže v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej s'ťažnosti s'ťažovateľa už bolo krajským súdom rozhodnuté o odvolaní proti predmetnému rozsudku okresného súdu a vec bola krajským súdom vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

V.

36. Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

37. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

38. Sťažovateľ sa v súvislosti s namietaným porušením práv postupom krajského súdu domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 3 000 €.

39. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04 a i.). Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa.

Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde a podľa zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa ho považuje za primerané v sume 1 500 € (bod 2 výroku).

VI.

40. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania, ktoré vznikli sťažovateľovi v súvislosti s jeho právnym zastupovaním právnym zástupcom advokátom JUDr. Ľubomírom Hnátom v konaní pred ústavným súdom (bod 3 výroku).

41. Ústavný súd pri priznaní úhrady trov konania vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

42. Ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania za dva úkony právnej služby v roku 2015 (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie sťažnosti).

43. Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 1. polroku 2014 (§ 1 ods. 3 vyhlášky) priemerná mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky 839 € (z toho jedna šestina v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 139,83 € a jedna stotina v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 8,39 €).

44. Ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v roku 2015 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky spolu v sume 279,66 € (2 x 139,83 €) a režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky spolu v sume 16,78 € (2 x 8,39 €).

Za dva úkony právnej služby vrátane režijného paušálu u sťažovateľa tak v zmysle vyhlášky trovy právneho zastúpenia spolu predstavujú sumu 296,44 € (bod 3 výroku).

45. Trovy konania je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

46. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2017